

L'EXPERIMENTACIÓ CREATIVA AL SERVEI DE REHABILITACIÓ COMUNITÀRIA DE BADALONA: EL MATÍ ARTÍSTIC.

Puig Villanueva Meritxell, Zorrilla Beltran, Sara

Barcelona, novembre de 2025

Les pràctiques creatives han adquirit un paper creixent en els processos de recuperació en salut mental. L'art esdevé una eina capaç de fomentar l'expressió, la cohesió social i el benestar emocional. El Servei de Rehabilitació Comunitària (SRC) de Badalona ha impulsat el Matí Artístic dins la seva cartera d'activitats per a persones adultes.

Antecedents

La trajectòria de l'àrea expressiva en el context de la rehabilitació psicosocial ha evidenciat una evolució rellevant en els darrers anys. Inicialment, com a centre de dia, el perfil d'usuaris era força homogeni i la programació d'activitats responia a una planificació eminentment professionalitzada, orientada principalment a l'ocupació terapèutica del temps i al manteniment de la funcionalitat bàsica. Amb la transformació del recurs en Servei de Rehabilitació Comunitària, s'ha afavorit una major diversificació de les propostes i una participació més activa de les persones usuàries en el seu disseny i desenvolupament.

Objectius

L'objectiu principal del Matí Artístic és oferir un espai dedicat a l'art dins la Pla Funcional d'Activitats (PFA) de l'SRC Badalona com a eina per a la rehabilitació psicosocial de les persones participants.

Mètode

El Matí Artístic dedica **tres hores setmanals** a treballar els objectius de l'àrea expressiva del PFA a través de dues propostes: l'Espai Creatiu i l'Atelier.

L'**Espai Creatiu** és una activitat dirigida, centrada en artistes vinculades a la salut mental, adreçada a persones amb Trastorn Mental Sever (TMS) i alta cronicitat. Les sessions giren entorn la **reinterpretació d'obres** i segueixen pautes establertes per la professional.

En canvi, l'**Atelier** és un espai de **creació oberta** on les persones usuàries desenvolupen lliurement les seves propostes artístiques, compartint l'espai i aprenent a través de la cooperació i l'acompanyament professional.

L'avaluació del procés s'ha realitzat mitjançant l'observació directa, els seguiments individualitzats i el registre d'assistència.

Creacions individuals Atelier

Resultats

- En els darrers dos anys **77 persones** han participat en el Matí Artístic; **35** a l'espai creatiu i **42** a l'Atelier.
- La diferenciació en dues activitats dins el Matí Artístic ha permès **ampliar la diversitat dels perfils** dels participants, mantenint el perfil TMS i incrementant les persones amb perfil TMG amb trets fòbics i/o de personalitat però amb l'autonomia més preservada.
- La **dinamització estructurada** de l'Espai Creatiu ha facilitat que persones amb TMS cronicat disposin d'un entorn terapèutic segur on **seguir pautes, mantenir l'atenció i assolir resultats tangibles**.
- L'Atelier afavoreix un **espai segur i de confiança** amb un **clima de calma**, basat en l'acompanyament, el **reconeixement de fortaleses i motivacions individuals** que es potencien a través de la cohesió grupal.
- En general, la percepció de les persones participants del Matí Artístic és que l'activitat els impulsa en la **consecució dels seus objectius** rehabilitadors, millorant l'**autonomia funcional i l'autopercepció de competència personal**.
- Les persones participants de l'Atelier expressen una **millora en la mobilitat, l'enfortiment de les relacions interpersonals i una disminució en la percepció de soledat no desitjada**; mentre que les de l'Espai Creatiu destaquen **avenços en aspectes cognitius**.
- S'han establert vincles amb propostes culturals externes com Apropa Cultura, i amb entorns comunitaris (centres cívics, associacions de veïns, escoles d'art) i entitats especialitzades com Susoespai, ampliant així l'**impacte rehabilitador i afavorint la continuïtat comunitària**.

Conclusions

El Matí Artístic s'ha consolidat com un espai de referència dins del SRC Badalona, evidenciant el valor terapèutic i rehabilitador de l'art i la creativitat més enllà de l'àrea expressiva del PFA.

L'ampliació horària i la continuïtat del projecte han generat un impacte significatiu en la trajectòria rehabilitadora de les persones participants, incrementant la seva implicació, assistència i participació en el procés.

En definitiva, el Matí Artístic exemplifica el potencial de la creació artística com a eina rehabilitadora i inclusiva, consolidant-se com una pràctica essencial dins del model comunitari de salut mental.

Reinterpretació individual de Mari Ito.

Reinterpretació col·lectiva de Yayoi Kusama